

میثاق اصول اخلاقی حرفه عکاسان مطبوعات

بخش یکم

وظایف و مسئولیت عکاسان مطبوعات

- 1- عکاس مطبوعاتی برای کسب آگاهی در مورد وقایع و مسائل اجتماعی و به تصویر کشیدن آزادانه آنها ، بر مبنای حق همگان برای شناخت حقایق ، باید به واقعیتهای عینی توجه کند و تصاویر صحیح و دقیق و منصفانه در اختیار خوانندگان بگذارد.
- 2- در کار عکاسی مطبوعات ، عکس باید به منزله یک خدمت اجتماعی و نه یک کالای بازرگانی ، نگریسته شود. به همین جهت ، عکاسی مطبوعات در انجام وظایف حرفه ای خویش نه تنها در برابر صاحبان و مدیران مطبوعات ، بلکه در مقابل جمع وسیع خوانندگان و منافع و مصالح عمومی جامعه نیز مسئولیت دارد و این مسئولیت اجتماعی ایجاب می کند که در شرایط و اوضاع و احوال مختلف ، همیشه بر اساس وجدان اخلاقی خاص خود عمل نماید.
- 3- عکاس مطبوعات باید به صحت عمل حرفه ای خویش توجه ویژه داشته باشد و تنها تصاویری را که صحت آنها مشخص است ، منتشر کند و در صورت لزوم قید رعایت احتیاط نسبت به زیرنویس اطلاعات عکس اقدام نماید.
- 4- سرقت تصویر ، عدم رعایت حقوق معنوی عکاس و حذف اطلاعات عکس باید در کار عکاس مطبوعات همیشه مذموم و مطرود باشد و برای بدست آوردن عکسها شیوه های نادرست و غیر قانونی ، بکار گرفته نشود.
- 5- عکس مطبوعات وظیفه دارد ، زمان دقیق چاپ عکس ها را طبق تصمیم دست اندرکاران و افراد ذی نفع آنها باید در ساعتها با روزهای آینده منتشر شوند ، رعایت کند و از چاپ و پخش پیش از موقع آنها ، پرهیز نماید.
- 6- شرافت حرفه ای عکاس مطبوعات ایجاب می کند که از پذیرش هرگونه پاداش مادی غیر قانونی و نامشروع ، برای پیشبرد مقاصد خصوصی مغایر با منافع و مصالح عمومی خودداری کند.
- 7- عکاس مطبوعات موظف است شغل عکاسی مطبوعات را با کار بازرگانی با فعالیت تبلیغ سیاسی ، به هم نیامیزد و از آگاهی دهندگان ، هیچ دستور یا پاداش مستقیم یا غیر مستقیمی نپذیرد.
- 8- آزادی و استقلال حرفه عکاسی مطبوعات مستلزم آن است که عکاس مطبوعات از قبول هرگونه فشار و تهدید برای انتشار یا عدم انتشار با عدم انتشار مطالب و یا تغییر محتویات آنها ، خودداری کند و همیشه از خط مش عمومی هیات تحریریه و اصول شرافت حرفه ای خویش ، تبعیت نماید.
- 9- عکاس مطبوعات باید کمک به برخورداری همگان از اخبار و اطلاعات صحیح و مؤثر ، هر عکس منتشر شده ای را که نادرستی آن مشخص می شود ، تصحیح کند و به حق جواب خوانندگان و افراد ذی نفع در مورد مندرجات و محتویات نشریات و سایر رسانه ها ، احترام بگذارد.
- 10- احترام به استقلال و حاکمیت ملی ، نظم و امنیت عمومی و همچنین آسایش ، سلامت و آرامش روانی جامعه و دفاع از منافع و مصالح همگانی و حراست نهادهای قانونی حکومت مردمی ، از وظایف اجتماعی مهم عکاس مطبوعات بشمار می روند.
- 11- عکاس مطبوعات باید به اصول دینی و معتقدات مذهبی ، آداب و سنن قومی و ملی ، مبانی اخلاقی حسنه و عفت عمومی ، همیشه احترام بگذارد و از هر گونه گرایش به تبعیض خودداری کند.
- 12- کوشش در راه حفظ صلح و آرامش بین المللی و همزیستی مسالمت آمیز ملتها ، مقابله با گسترش وسایل و ادوات کشتار جمعی ، مانند سلاح های هسته ای و شیمیایی و میکروبی ، جلوگیری از آلودگی محیط زیست و مبارزه علیه سلطه فرهنگی و ارتباطی جهانی از رسالت های مهم عکاسی مطبوعات است .
- 13- عکاس مطبوعات باید برای پاسداشت ارزشهای جهانی بشریت و از جمله اصول دموکراسی ، حقوق بشر ، آزادی های بنیادی ، حق توسعه سیاسی ، اجتماعی و اقتصادی و فرهنگی کشورها و پیشستیانی از جنبشهای آزادی بخش و همچنین گوناگونی زبان ها و فرهنگها ، احترام خاص قائل شود و برای تنش زدایی در روابط منطقه ای و بین المللی و کمک به گفت و گوی فرهنگها و تمدنها ، از هیچ کوششی دریغ نرزد.
- 14- احترام به حیثیت شخصی و حریم خصوصی افراد ، خودداری از توهین و تهمت و افتراء نسبت به اشخاص ، حمایت خاص از خصوص زنان ، کودکان و نوجوانان و جلب کمک به سالمندان و بیماران و نیازمندان از وظایف مهم عکاسی مطبوعات محسوب می شوند.
- 15- عکاس مطبوعات موظف است که ضمن دفاع از آزادی عکس و تفسیر و انتقاد ، حرفه ای خود را حفظ کند و از افشای اطلاعات و تصاویری که به صورت محرمانه به دست می آورد ، به جز مواردی که با حکم دادگاه مشخص می شوند ، خودداری نماید.

بخش دوم

حقوق و امتیازهای عکاس مطبوعات

- 1- عکاس مطبوعات با توجه به رسالت اجتماعی خود باید از حق دستیابی آزادانه به همه منابع خبری و آزادی انجام بررسی ها و تحقیق های ضروری درباره تمام رویدادهای زندگی عمومی ، برخوردار باشد . بنابراین محرمانه بودن امور عمومی یا خصوصی ، جز موارد استثنایی مشخص شده از طریق قوانین و مقررات ملی ، نمی تواند در برابر وی مطرح شود.

- 2- اصل استقلال عمل تحریریه مطبوعات و سایر رسانه ها همگانی ، از امتیازهای معنوی مهم عکاسی مطبوعات است و هیچ نوع فشار و اجبار درون سازمانی (از سوی صاحبان و مدیران) یا برون سازمانی (از سوی مقامات دولتی و مؤسسات اقتصادی) ، برای اثرگذاری بر چگونگی تصویر و محتویات آنها قابل قبول نیست.
- 3- عکاسی مطبوعات حق دارد در انجام کار حرفه ای خویش از پیروی هر شیوه ای که با خط مشی رسمی نشریه با رسانه دیگر محل کار او پیش بینی شده با پیمان جمعی کار حرفه ای وی ، مغایرت داشته باشد، خودداری کند.
- 4- عکاس مطبوعات را نمی توان مجبور کرد که بر خلاف اعتقاد و وجدان خود ، به اقدامی حرفه ای دست بزند و عقیده ای ابراز دارد . به همین لحاظ ، اعمال هرگونه فشار حرفه ای و سیاسی در مورد چگونگی فعالیت وی ، ممنوع است .
- 5- " قید وجدان " حرفه عکاسی مطبوعات ، که در قوانین و مقررات مربوط به استقلال این حرفه و یا در اصول اخلاقی آن پیش بینی می شود ، مستلزم آن است که بتواند در صورت تعطیل ، واگذاری یا فروش مؤسسه مطبوعاتی یا رسانه ای محل کار خود و یا تغییر خط مشی آن ، به صورتی که به شرافت حرفه ای یا حیثیت اجتماعی او لطمه وارد کند ، استعفاء دهد و غرامت دریافت نماید.
- 6- استقلال عمل هیات تحریریه مطبوعات یا رسانه های همگانی دیگر ایجاب می کند که از هرگونه تصمیم مهمی که زندگی مؤسسه مطبوعاتی یا رسانه ای محل کار آن را تحت تاثیر قرار می دهد ، مطلع شود . این هیات پیش از تصمیم نهایی راجه به هر اقدام مربوط به ترکیب اعضای تحریریه - استخدام ، اخراج ، انتقال و ارتقای عکاسان مطبوعات مورد مشورت قرار می گیرد.
- 7- مشارکت عکاسان مطبوعات در مالکیت و مدیریت مؤسسات مطبوعاتی و رسانه ای و موافقت آنان برای انتخاب مسئولان و مدیران تحریریه ، که در بسیاری از کشورهای جهان اعمال می شود ، از لوازم مهم و ضروری استقلال حرفه عکاسی مطبوعات به شمار می آید.
- 8- عکاس مطبوعات با توجه به نقشها و مسئولیت های اجتماعی خود ، به تنها حق استفاده پیمان جمعی کار عکاسی مطبوعات ، بلکه حق برخورداری از قرارداد شخصی تضمین کننده تامین مادی و معنوی کار حرفه ای و نیز دریافت دستمزد مناسب و منطبق با نقش اجتماعی خویش در جهت حفظ استقلال اقتصادی خود را داراست.
- 9- آزادی عکاسان مطبوعات برای تاسیس انجمنها و اتحادیه های حرفه ای ، مشارکت آزادانه در فعالیت های تشکیلی ها و برخورداری از حمایت های صنفی آنها ، که در جهت تامین و تضمین حقوق مادی و معنوی حرفه عکاسی مطبوعات صورت می گیرد ، از حقوق مسلم اعضای این حرفه شناخته می شود.
- 10- تشکیل نهاد مستقل نظارت بر صدور کارت هویت حرفه ای عکاسان مطبوعات ، به منظور تعیین سلسله مراتب شغلی و مسئولیتها و مقام های تحریریه ای آنان که با همکاری انجمن عکاسان مطبوعات از یک سو و سازمان های صنفی صاحبان و مدیران مؤسسات مطبوعاتی و رسانه ای از سوی دیگر ، اداره می گردد از حقوق مهم روزنامه نگاران محسوب می شود.
- 11- کمک مؤسسات مطبوعاتی و مؤسسات رسانه ای دیگر به آموزش تخصصی عکاسان مطبوعات و شرکت دادن نظم و پیایی آنان در دوره های بازآموزی حرفه ای ، که معمولاً در پیمانهای جمعی کار اعضای هیات تحریریه هم پیش بینی می شود ، باید برای پیشرفت سطح کیفی فعالیت عکاس مطبوعاتی ، مورد حمایت قرار گیرد.
- 12- حمایت از حقوق آفرینندگی خلاقه و فکری عکاسان مطبوعاتی ، که معمولاً در قوانین موضوعه مربوط به حقوق مؤلف و مالکیت معنوی و در پیمان های جمعی کار حرفه عکاس مطبوعات نیز بر آن تاکید می گردد ، باید در تامین و تضمین حقوق مادی و معنوی آنان در این زمینه ، طرف توجه خاص واقع شود.
- 13- ارج گذاری به مشارکت زنان در کار حرفه ای عکاسی مطبوعات ، مقابله با هرگونه تبعیض در استخدام و ارتقای شغلی عکاسان مطبوعات زن ، تشویق و گسترش همکاری آنان ، یا هیات های تحریریه مطبوعات و سایر رسانه ها به تقویت استقلال این حرفه کمک می کند.
- 14- برای تامین و حفظ آزادی و استقلال حرفه عکاسی مطبوعات ، حمایت حقوقی از امنیت و آسایش شغلی عکاسان مطبوعات و جلوگیری از تهدید جسمی و جانی آنان ، از طریق قوانین ملی و مقررات حقوقی منطقه ای و بین المللی ، اهمیت فراوان دارد.
- 15- اصول اخلاقی مندرج در این میثاق از منابع عمده تصمیم گیری شورای عالی رسانه ها و رسیدگی به تخلفات اخلاقی و حرفه ای مطبوعاتی است.
- 16- این میثاق به تایید اعضای حرفه ای و صنفی انجمن عکاسان مطبوعات ایران می رسد و شورای عالی رسانه ها مسئول نظارت بر اجرای آن است.